

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

הנִּזְבָּחַ בְּבֵית־יְהוָה וְבְבֵית־יְהוָה תִּשְׁבֹּחַ תְּמִימָדָךְ וְתִּשְׁבֹּחַ תְּמִימָדָךְ

קומיינגו בדלא דידי, וכ"ש מג' ועד ז' ומטה בין
לו' לבין לי דבוי איננו שואל בשלהם אחרים
הו' ואילך שואל כדרכו, וה' מ' על שאר מתים
כלל עלי אביו ואמו אין שואלין בשלומן אלא
אחר י"ב חז"ש. וככשוו נהגו העולים קולא
רדרבים אל' ^{ז'}. אמרו רבוותא ז"ל ^{ז'} כיון
הה אבל אטו בשאלת שלום כ"ש שהוא אמור
הרבות דברים ולשוחק, ובאבל רבתיה ^{ז'} אמרו
לא יאחו תינוק בידו כדי שלא יביאנו לידי
חומר.

תיר' נ' י' מכם הראשונים בא מקומות קרוב מנה עטף, פ' ו' ומפני דרכי שלום משיב להם, אודע. פ' שהיה במקום קרוב בשעת כבורה, ואוי להшиб מפני דרכי שלום, ומהדרין דמודע הוא שהוא אבל, וויליכ מאפייד עטף ימים הגאנונים ז'ל¹³² שהוא מותך ז' פרטאות דהוא סוגיא בינויגות דוד יומא וכדאיתא בטוח שבנ'¹³³, דכיוון שכן הרוי הוא כאלו עליהם, ופרש רב' יוחנן דה' מ' שהיה בכאן גודל האבלות ז', ותרמי בעניין מקום קרוב ושהיה בכאן גודל הבית, ובכחifi אפי' ביום ז' כרב' שמעון דהאלכתא כתיתא, והוא שמצא מנוחין אצלם¹³⁴, דאכתاي לא פרה אבלות מיניהם¹³⁵, ויש מבעל החותפות ז'ל¹³⁶ שכחטו דה' מ' בשלא שע עד שבא, אבל אם שמע השמואה קודם לכון ואדי מונה עליהם, ונראין דברים בשנהג מקצת אבלות¹³⁷, וכן נראיה מדברי רב' אלפסי ז'ל, שכח בטעםם דמקום קרוב דכיוון אבל שמע ביום א קמא הוה מציע לימי כבמאן דאייתי מעיקרא דמי, הא ע"ג דשמע כיון דלא מציע לימי איינו מונה עליהם¹³⁸. ונראיה עוד מוה הלשון קצת שאם קברתו עט השכה בעניין שביב בדרכו¹³⁹, דהא סיפא דלי' דעה פרכינן

דכטב : ומה שמתמצא בספרים חדשים וכמה מקומות קרוב עשרה פרשי, פירושא דאגוניט הוא ולא גרשנין ליה. 736 פסחים צג, ב. 737 בgem' לפניו : הבית. 738 לך', כב, א. 739 כ"ב בשו"ת הר"י בן מגש ס"י צא ראי"ש בפסקיו לח ובתוספ' שבה"ל השלם הל' שמות ס"י י"מ אמ"ר, ו' מ' ברמב"ם אבל פ"ז ה"ד דכתוב ,,ולא ידע עד שבא" (וכ"כ בדעתו להוציא שם ובויו זו"ד ס"י שעיה) וכ"פ בוטשע" שם ס"ט, אבל אין לנו דעת הרמב"ן בחתה"א עניין ההתחלה [והובא בטור שם], דאין חילוק בין שמע מקודם לא לא שמע. 740 וכן מפרש בראי"ש וטושע" שס' שריר שיחתיל להתאבל קודם ריק רח' הראשונים המציגים בהעתה הקדמתו, הוכירנו ריק ר"יע", משמע אפסי לא החihil להתאבל, ורא' מה שהאריך בזעה בעיקרי זה"ט ס"י לו אותן ייח. 741 ר"ל מדברי הר"י פירוש מקום קרוב י' פרשה סוגיא דודר יומה כדי שיוכל לבוא באותיו אם ישם, משמע דבריהם שני ים שמע ויבואו אלו מונה עמם בגמ' לך', כו, ב. 735 זכ"כ בראשונים בשם תבונין ובזה תבונין, בשם בה"ג ועוד, ועי' ברשובה²⁷ ר"א רדב"ז אבל פ"ז ה"ה. 28 כב, ב, וכג, א ד"ה נבא מרבי בר' יוסף זיל כושאמר לאחרים האיד' אהה שלמים ובויצא בח, אבל אם אמר לו יבוא עלי' שלמים או לך לשלים מותר, וכ"כ הב"ח ס"י שפה להביא אותה מובגדא דר"ג, וכיון בזה לדעתך רבנן, ועי' הש"כ בדרכי משה שם, ווא' לך' הער' 732. 733 מכאן עד החבות, ושאליל לה' משיב', נשפט דוד' מהדורות. 731 פ"י אט' למאן ליה משיב', ונשפטו אбел. 732 והובא בשם רבנן כלשונו בארחות ימים ח"ב ע"מ, 588, ועי' משיב' הרין בזה: ובעוגונתינו כהדור היה אינן נהורי וה' ברהומי ייסר עונתינו, עי' דרכיו משה והמ"א שפה ס"א, ווא' לעיל הער' 729. 733 כ"ה ברמב"ם אבל פ"ה ה"כ וכ"כ בכלבו היל אבל ובוארת שם, ומכתב ר' ק: קו' שאסור להרבות הדוברים, ולא הביא הענן של, שותוק". 734 הובא

רבים ראשונים אמרו יוצא אחר המתה, וכן אמרו שאינו נכנס להר הבית, ונראה בדברים שהולך חור המתה כשאנן שם כל צרכן, וכן אמרו במת' מהות ואמ אין שם כדי נושא המתה וקורבנית עזיה' ביום ראשון מותר ע"כ, ואין ציריך לומר מעת מצוה²²⁷, ולענין לכת לבית הכנסת להחפטל נאריך בה בסיד²²⁸.

אָא וְדֹעַ, פִּי וּמִפְנֵי דֶּרֶכִי שְׁלוֹם מִשְׁבֵּת לְהַטְמֵה
לְהַשְׁבֵּת מִפְנֵי דֶּרֶכִי שְׁלוֹם, וּמִהְדְּרִין דָּמוֹדָע
שָׂהוֹא אֶבֶל, וּזְהַלֵּךְ לְיכָא מִפְנֵי דֶּרֶכִי שְׁלוֹם, וְלֹא
לְהַדְרֵר לְהַזְמֵן כָּאַבְלָה, אֲבָל כָּאַבְלָה בְּגַם הַרְאָשׁוֹנוֹת,
מִלְחָאָת חֹק וְחִיכָּי אָפָּשָׁר דָּלָא דִעְיָה
עַנְיָנִי אֶבֶל מִזְיכָּרְנוּ עַלְיָה כָּגּוֹן עַטְפָּתָה
וְצִדְאָשׁ וְכִוְצָא בּוּ, וַיַּלְזְמִינֵנוּ דִיחְבֵּי עֲרָאִי בְּלָא
אַשְׁר וְאַזְרָעָל לְהַזְמֵן אֶבֶל אָנוּ, מְגַע עַד זֶה אַיִן
וְאַזְרָעָל וְאַזְרָעָל לְהַזְמֵן אֶבֶל אָנוּ, וְמְאֹן דָלָא דִעְיָה
שְׁרוּרִים בְּשָׁלוֹם וְאַזְרָעָל לְהַזְמֵן אֶבֶל אָנוּ, וְמְאֹן דָלָא דִעְיָה
שְׁחָאֵיל לְהַזְמֵן, וְמְגַנָּא תְּמֵא דְמֵגָע וְעַד זֶה כֶּךְ
יְהִינוּ, שָׁאָם אַתָּה אָוֹרֵר כְּן אַיְנוּ מִשְׁבֵּת כָּל אַיְכָּבָּר
כְּבָי הַרְאָשׁוֹנוֹת לְגַמְרֵי וְלֹכָא לְמִימֵר
בְּדִרְכוֹ³³², דָהָא סִיפָּא דְלִי דֻעלָה פְּרִיכְנֵן

27 ר"א רדב"ז אכבל פיז' ה"ה. 28 כ"ב, ב' ו'ג' א' ד"ה
נ"ר. 29 ע"י 'בפי' לאחד הקדמוניות דכתיב בשם הר' מרבא מריה ב"ר יוסף דיל בשואמר לאחרים האיר אמרה
בשלומי ובוינצא בוין, אכבל אם אמן לו יבוא עלייך
בשווין או לך לשולם מותר, וכ"כ הב"ח ס"י שפה להביא
מעובדא דורך, וכיוון זהה לדעת רבנן, ועי' 732.
733 בדרכי משה שם, ווא"א ל�ם 'הער' נשמט
מכאן עד החבותו, ואשאול ליה מה שיב', נשמט
בדעת מהדורות. 734 פ"י אפ"י למאן דילע בו
אכבל. 735 והובא בשם רבנן כלשונו באරוחות
חו"ש חמ"ב ע"מ, 588, ועי' מש"כ הר"ן וזה: ובעונתינו
הזה איןנו נהחרין זה ר' בהרמי יספר עונתינו,
ודרכיו משה ורומ"א שפה ס"א, ווא"א לעיל ה"ר. 729.
736 כ"ה ברמבי"ס אכבל פ"ה ה"כ וכ"כ בכלבו אל'
ובארת' שם, וכותב רק: ק"ו שאסור להרבות
הדרדרבים, ולא היבא הענין של 'שחוק'. 737 הובא
בבגמ' ל�ם' כו', ב'. 735 וכ"כ הראשונים בשם
בשם 'הרג' וג' עדר. ועי' 'ברשותה' י'

۱۲

۲۲

-

2

וأشكינו היה הוא לעיל. פסק כת"ק דברי ג' ימים להפסקת רגלים אלמא משום דעתני אבלות בגין עד' לכ' הפטוחה. ופרקנן דהא מ"ז בימייל דעלמא בגו' מלאת ושאיילת שלום, אבל גבי מניעת מצוח חטילין שאני, וקיים אין כרבא¹²¹. ורבינו אלפסיז'ל כתוב שאסור בחפילין يوم א'¹²², ורוצחה ובינו ז'ל לומר יומם א' שלם מעת לעת¹²³, דהאlica למקיל טפי מדרא' יהושע. ופונים חדשות דאמררי' הכהן, שלא באו שם לנחום עד' עכשוו¹²⁴, וב└בד בנושאים הגנום הרואויים לנויהם, עם¹²⁵ ז' ברכוות, כי האיגונא דלא היה מן מעיקרא לשמה וברואויים להרבות שמחה וכבוד.

[כא, ב] מכאן ואילךعروשה בציגו באחור ביתו. פ"י במתפרנס מן הצדקה קאי²²², וכן האשה טות, בענין קאי²²³, וכן אמרו בירושלמי²²⁴, מי שאין לו מה יכול תבא מאירה לשכני השזריכותו לך. והלבנה ברבי יהושע בהנחה וכרכבי אלעזר בחילצת²²⁵. ושילינן אם פסק בחילצת כרבי אלעזר ליום של רבוי, או אף ביום הנחה כרבי יהושע דהינו שני, ואמרינן לעולם בשלשה, דאשכחן לעולא זאמר חולץ ומניית, ולא סגיא לאוקמי אלא בשני, אלמא בגין הוא דפסק בחילצת כרבי אלעוז. ותניא נמי ה'ב. פ"י דתני ליה בהדייא ביום שני²²⁶. ר' בא אמר בשני פון שהנחת²²⁷ אינו חולין.

ՀԱՅ ԽՐՃԵՎ

ԵՐԵՎԱՆ

କାହାର ପାଇଁ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଆଶିଷ ଦିଲ୍ଲି କାହାର ପାଇଁ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଆଶିଷ ଦିଲ୍ଲି

ପରେବିଦମ କାହାରେ ଧୂମରାତିରେ
ଦୁଇ ତଥା ଯନ୍ମଦେଶେ ଦୁଇ ରତ୍ନ ଦୟାରେ
କରୁଣାରେ ରଜ୍ୟରେ ଦୟାରେ
କରୁଣାରେ ରଜ୍ୟରେ ଦୟାରେ

וְשָׁבַע אֶת־עֵד שָׁבַר־הַיּוֹם אֶת־זָרְבוּן לְחַדְבָּל :

ପ୍ରାଚୀନ କବିତା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ט – במאור דרבנן אמורין כלל עבש בער

BRITISH LINE
SAY THIS LINE
AND OTHER SUGGEST

ପ୍ରକାଶକ ମେଳିକା

କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ
କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה
וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה
וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה
וְעַמְקָדָה וְעַמְקָדָה

תְּמִימָה וְעַמְמִינָה וְעַמְמִינָה

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

בנין עירם

מִלְבָדֵים. וְיַדְעָה
תְּמִימָה. כִּי כְּלֹבֶד
לְכָלָבֶד. וְלֹא
לְכָלָבֶד. וְלֹא

३०८

תְּהִלָּה תְּהִלָּה
בְּנֵי צֶדֶקְתְּךָ

ELE, 1986

וְהַלְלוּ נָרְנוֹתֵךְ

ପ୍ରକାଶକ
ବ୍ୟାକ

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

תְּמִימָנָה וְמִשְׁמָרָה

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର ମାତ୍ର

ପ୍ରକାଶକ ନାମ

ପ୍ରକାଶନ
ବ୍ୟାପକ

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

歲次庚午仲夏
王國維

תְּלִימָדָה

४८५

כארן גנולח

א. גראט לזרמן מילא את תפקידו כראש מוסד בראון ווילס.

בעניין קביעות זמני אבילות

ט' ט' קכ"ו - כ"ז ע"ג י"א
ט' ט' ג"ה ע"ג ה' י"א ו' ע"פ קכ"ו קכ"ו

הרבי ברוך חיים סיימאן
ראש ישיבה
ישיבת רבנו יצחק אלחנן קכ"ו

לזען מודר הרה"ג ר' יוסף וונגפסקי זצ"ל
יריד נאמן ואהוב מאד גדול בתורה
ובחכמת החיים חבל על דאכדיין ודלא
משתכחין
ת.ג.צ.ב.ה.

בעניין קביעות זמני אbilות

בזמן זהה מצוי שכשמת מישחו בחו"ל, קרוב או קרובים ממשפחותם מלאין
אותו לקבורה בארץ ישראל, ושוב חוזרים תוך שבעה למשפחתם בחו"ל. בנדון זה
צריכים לקבוע זמני התחלת וסוף אבלות – הן לחלק המשפחה שנשאהה בחו"ל והן
לחולק המשפחה שנסעה לארץ ישראל וחורה לחו"ל.

א. זמן התחלת שבעה לחלק המשפחה שנשאהה בחו"ל

ידיעת זמן הקבורה

איתא בגמ' (מוריק כב) ווז"ל, אמר להו ובא לבני מחוזא אתון שלא אוליתו
בתוך ערסת מכלי מהדריתו אףיו מכבא דאכולא אתחלו מנו עכ"ל. דהיינו דכל היכא
דאין האבלים יוצאים אחורי המתה, התחלת האבלות היא משעת החזרת פניהם
מןפהטר. ולפ"ז נמצא דבנציון דין, אלו שנשאורו בחו"ל יתחילה למנות שבעת ימי
האבלות מיד.

אמנם, עדין יש לעיין בזה, שהרי כתוב הר"מ (הלי' אבלות פ"א הל"ה) ווז"ל,
מי שודרכן לשולח המת למדינה אחרית לקוברו ואין יודעים متى קבר, מעת שיחזורו

מים שאוכין. אבל מדברי הרשב"א בשער המים (עמ' ז"א) והר"ן בנדרים (מ:), אף
זהלכו בשיטת הראב"ד, ממשמע מדבריהם שחלק הנחר שלא הלכו המים מתחלה.
פסול בזוחلين מעיקר הדין ולא רק משום מראית עין. יש לומר שם הדברים לדברי
הרא"ה, שעל פי דבריו להשות רבי מי גשמיים לרבי שאוכין מובנים דבריהם
להכשר מקום שהלכו המים מתחלה. יש לומר שמדובר שלא הלכו המים מתחלה אין
דין כחלק מהمعنى אפילו מדאוריתא, והיינו כונת הרא"ה שלא נראה מן המעניין
כלל ולא כוון רק משום מראית עין.

כתב עוד הריטב"א בנדרים (מ). שלදעת ר' פנחס הלו שברוב מי גשמיים
אין המעניין מטהר בזוחلين כלל, עדין קשה Mai שנא מי גשמיים ממים שאוכין
שאינם פסולים מקווה שלמה. תירץ הריטב"א שסובר ר' פנחס הלו שכל פסול
שאוכין אינו אלא מדרבן ולא החמירו בנפלו למקווה שלם. מודה ר' פנחס הלו שמי
גשמיים אינם מטהרים בזוחلين מדאוריתא ואם כן בנתרכו מי גשמיים נפסל המעניין
מדאוריתא.

כתב החורת הדשן (סימן רצ"ב) שאפילו אם פסול שאוכין דאוריתא יש
לחולק בין רבי שאוכין לרבי מי גשמיים. כתוב הרא"ש בהלכות מקאות (סימן א')
שמקווה שלמה לא נפסלה ברבכית שאוכין משום דכל מים שאוכין שנפלו למקווה
הוכשרו מדין פסולם על ידי זריעה במקואה. כמו שמצוינו מים טמאים שטהרו על ידי
זריעתם במקואה כדאיתא בפסחים (لد:), חידש הרא"ש שזריעעה מכשרת מידי פסול
שאוכין. וממילא, כתוב החורת הדשן שמי שאוכין שהיו בכל שגדיר פסולם משום
שנהלשו מהקרקע אפשר להפקיע פסולם על ידי חבורם שוב בקרקע על ידי זריעעה.
מי גשמיים שלא נפסלו כלל אלא שאין מי גשמיים מטהרין בזוחلين לא נאמר בהם דין
זריעעה, ואם כן אם יש רוב מי גשמיים אין המים מטהרין בזוחלים מדאוריתא.

405 . СУЛУС 196

ՀԱՂՊ ՀԱՅԱԿ ԽՍ ՄՈՅՆԻ ԽԳԵՐ Խ ԱՎԵԼԱՎ ՕՃԻՒ ՀԱՅ ՇՇ ԱՎԱՐԳԱՎ ՄԵՋԱԽ
ՇՇ ԱՎԱՐԳԱՎ ՄԱԳԵՐ ԵՐԱՎ ԱԼՄԱՎ ԸՆԱՎ ԹԽՆ ՀԱՅ ՏԱՐ ԱՎՃԻՆ ՀՁԵԼԼ ԸՆ
ԱՎՃԻՆ ԽՍ ՄԽԵՎ ԾԻԱ ԹԵՎԱԽԹ ԱԼ ՄԱՅ ԸՆԽ ԹԵԼԼ ԱԼԵՎ ԱՎ ԹԵՎ
ԼԵ, ԱԼԵՎ ԹԽՆ ՄԱՅ ՄԱՅ ԹԵՎ ԱՎԱՐԳԱՎ ՄԱԿ ԱԼՎԵՐ ՀՁԵԼԼ

ԹՎԵՐԸ ՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾՎԱԾ

ԱՐԴԻՂԵՑԻՄ ՑԼ (ԿԵՎՈ ՇԱՀԱՆ ԱՋԱԿՈՒ ԹԱ ԱՋԱԾ ԸԼ)

ՀԵՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋ ԻՇԽԱԿ ՄՈ ՇԱՄԱ' ՀԱՅԵԼՈ ԽՍ ԱՎԱ ԵԳԸԼՈ ԼԱՅ' ԱՎԱԿՈ
ԼԵՄԱՇ ՎԼԱԾ' Թ ԱԽԵԲ ՀԱՐԱ ԱԿ ՀԵՇՆ ՎԼԻ ԺԵՆԱ ՄԱՏԱՄ ԹԳ ՅԵԼՈ ԼԱՅ-
ԱԼ ԼԴ ԽՕ ՏԵԼՈ ԽՍ ԱՎԱ ԵԳԸԼՈ ԼԱՅ (ՀԵՇԽՆ ՀԱՄԱԼ Թ ԱՌ Խ ԱԳ ՎԼԱԾ, Ա)'
ՎԱՎԱԿ ՎԽԵՎԱՄ ԱԼ ՎՇ ԵԼ ՎԽԵՎ ՊՎԵՆ ՎԼԱԾ' Թ ՎԱՎԱԿՈ ՎԽԵՎԱՄ
ԷՇՆ ԱՎԱ ԲԼԱՄ (ՎԵՐԱԿ ՎԱՊԱՎ ՎԼԱ ԲԼ ԱՊ ԱԿ) ԻՇԽ ԽԵԼ ՋԱՎԵ ՄԱՎ ՑԼԵՎԱ-
ՄԱ, Թ ԼԵՄԱՇ ՄԱՎ ԽԵ, ԽՕ ԽԵԲ ԱԼԱԾ ԻՇՆ ՎԵՇՆ' ԸՆԽ ԼՄ ՄԱՄ ԻՇՆ ԹՎՃ-
ՎԱԼ ՎԽԵՎ Լ, ԱՄԱ ՎՎԵՎԱՎ ԻՇԽ (ԽԵ, Ա Ա, Լ Ա, Խ Ա, ԼԵ) ՄԽՆ ՎԼԱԾ ԸՆՎԵ-
ՎԵՇՆ' ԽԵՎ ՎԱՎ ԼԵԼԱԾ ՎԼԵՎԱ ԸՎԱՎԿ ՎՄԵՎԱ ԲԼ ԻՇՆ ՎԵՇՆ' ԽԵՎ
ՎԵՇՆ ՎԼԻ ԹԱՎԱԿՈ ՎՎԱԽԾ ԱԼ ԱՎԱ ԵՎԱ ԵՎԱ ՎԵՆ ՎԵՆ ԻՇ-
ԱՎ ԱՎ ԱՎ, Ա' ԼԵՄԱՎ ԱՎԵ ԼԵԼ Ա, Ե Ա, ԼԵ) ՎԼԻ ԼԼԵՎ ԸՆՎԵ ՄԽՆ ՎԵՆ ԻՇ-
ՎԵՎ (ԼԵԼ ԱՎ, ԹԱՎ Ա, ԵՎ) ԼԵՎԱՎԱ ՎԼԵՎ (ԱՎ ԸՆՎԵ ԱՎ, ԹԱՎ' ԼԵՎ ՎԼԵՎ
ՎԵՎ ՎՎԱԽԾ ԱՎԱԿ, ՎՎԱՎ ԱՎԵՎ ԼԵՎԱՎ ԼԵՎԱՎ ՎՎԱԽԾ ԱՎ, ԵՎ' ԼԵՎ ՎԼԵՎ

ମେଳାଲ୍ କାର୍ଡିଆ ରୁଚ କାହାକି ପ୍ରସରିତ ପରିବାର ଏବଂ ଯଦୀକୁ

ԱՎՀ ՀԵՎ ԱՎԵՍՏԱՎ ԽԱԹԸ ՇԼ ՀԱԽԱՆ ԻՎ ԱՄԱԿՎ ԱԽԵՎԱՌ՝ ԹԽՆ ԾԵ ԱՎԹԵՎԱՎ
ԱՎԼԱՋԱՌ ՊԱՎԿԸ ԽՆ ԷԼԼ ԱՎԵՎ ՎԱՐԱԼԽ ԻՎԼԱ ԱՎԼ ՄԻ ԹԽ ԹԽ ԷԼԼ ԱՎԵՎ
ԱՎ ԷԼԼ ԱՎԹԵՎԱՎ ԹՕ ԽՃ ԼԽՃ ԱՎԵՎ ԱԹԱԳԱ ՄԻԼՀ ԼԸ, ԲԸ ՀԴ ՎՃ ԱԼԵՎ
ԱՎԹԵՎԱՎ ՑԽ ԽՃ ԹԽՆ ԱՎԵՎ ԱԹԱԳԱ ՎԱՎ ԼԽՃ ԹԹ ԱՎԵՎ ԱԹԱԳԱ ՄԻԼՀ ՀԸ
ԱՎԹԵՎԱՎ Հ, ՀՃԸ ՇԼ ԽԱՆ ԾՄ ԼԸ ԽԳ ՎԱՐԱԼ ԱՎ ՎԱՐԱԼ Խ ԱՎ ԷԼԼ ԱՎԼ
ԱՎ ԽՃ ԼԽՃ ԱԹԱԳԱ ՄԻԼՀ Հ, ԱՎԵՎ ԾՄ Հ ՎԱՐԱ ՇԼ ԳՒ ԱՎՀ ԱՎՀ ԽՆ ԷԼԼ
ԱՎ ԱՎ ԽՃ ԹԽՆ ԱՎԵՎ ԱԹԱԳԱ ՎԱՎ ԼԽՃ ԹԹ ԱՎԵՎ ԱԹԱԳԱ ՄԻԼՀ ԽԱ ԱՎ
ԳԸ) ԹՎԵՎ ԱՎՀ ԱՎԼԱՋԱՌ ԽԱՎ ԱՎՃԻՎ ՀՃԻՎ ԾՄ ԽՃ ԼՃԵՎ ԾԵՎ ԱՎ
ԱՎԵՎ ԼԸ, ԱՎԱՎԵՎ ՄԻ ԼԸ, ԱՎԼԱՋԱՌ (Ե, Ք ԱԼ ԱՎ, Ա ԼՃՎ ԸՆ Ա Ա,

ԱՀԿ՝ ԱԾԵՎ ՎԱԽԵ ԱՆ ԹԵՇ ԽԵՂԱՄ ՀԵՇ ՎԱԿՎ ՍՊԵՏՎ ՀԿԵԼ ԹԵՇԽՆ
• Ը ԱՀԿ՝ ԼԽՈ ԷԼԼԿ ՎԱԹԳՎ ՄԱԳԼ ԲՇ ԽԵ ԽԿ ԱՋԵԽ ԽԵՇ ՎԻՇ ԱՋԿ ԱՋԵՇԽ ԼՇ
ԽԵՐԿ՝ ԲԼԿ ՅՇ ՀԱՇ ԸՆԼԼ ԼՇ ԱՋԵԳ ԽԿ ԼԽՎԿ ԸՆԼԸ (Կ ԱԾԵՎ ԶԵ

ԱՐԵՎԻ ԱՇԱՄ ՀՇԱՄ ԱԺՇԱՄ

ՀՀՀՀՀՀ

הש"ך (ס"י שעיה ס"ק יב) פסק שאם המשפחה הייתה ביחד בשעת המיתה, וחלק מן המשפחה (אפילו גדול הבית) לוה את המת לקבורה וחוזר למקוםו הראשוני, הרי הוא נגרר אחר חשבון המשפחה שנשארה במקוםה. אמן, שמעתי שהגר"מ פינишטיין זצ"ל חלק על דבריו הש"ך ופסק שחלק המשפחה שהלך לקבורה וחוזר אינו נגרר אחר שאר המשפחה.

והנה המקור לדבריו הש"ך הוא שיטת הרמב"ן בסוגיא גודול הבית שנביאו لكمן. אמן, דבריו הגר"מ פינישטיין זצ"ל אינם כתובים, ונשתדל להציג מקור לדבריו.

איתא בגמ' (מו"ק כא:-כב). וזו"ל, ת"ד אבל ג' ימים הראשונים בא מקום קרוב מונה עמהן, בא מקום רחוק מונה לעצמו, מכאן ואילך אףלו בא מקום קרוב מונה לעצמו ר"ש אומר אףלו בא ביום השבעי ממקום קרוב מונה עמהן. אמר מר ג' ימים הראשונים, בא מקום קרוב מונה עמהן א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן והוא שיש גודול הבית בבית, אבעייה فهو הלך גודול הבית לבית הקברות מהו ת"ש דאמר רב כיחיא בר אבא אמר רב כיוחנן אףלו הלך גודול הבית לבית הקברות מונה עמהן ... ר"ש אומר אףלו בא ביום השבעי ממקום קרוב מונה עמהן. א"ר חייא בר גמדא א"ר יוסי בן שואל אמר רב כיוחנן שבא ומצא מנהמאין אצלו וכור' עכ"ל.

ונחלקו הראשונים בהבנת אייעצת הגמ' - הלך גודול הבית לבית הקברות מהו. הרמב"ן (בთורת האדם עמ' קס-קסא במחזרות ורוה"ג ר' חייט דוב שעוזען זצ"ל) כתוב, וזו"ל בעי בגמ' הלך זה הגרול לבית הקברות מהו נגרר הוא עמהן או אין נגרירין אחרין, ואין מונין עד שישתם הגולל. ואמר ר' יוחנן אףלו הלך גודול הבית לביה"ק מונה עמהן ... גודול שבא מבית הקברות אצל הקטנים וקטן שבא ממקום אחר אצל גודול הבית שווין הэн, ואין חילוק והפרש בין שהייה ביה"ק קרוב או רחוק, שהרי במקומות קרוב היה להם כשלחה להם אבלות ... ומכל מקום ראייה היא לדברינו שהדברים אמורים על ההולדים לבית הקברות מאייתי מונין, ולא על הבאים ממקומות אחרים לא כן ומצאיין גודול הבית בבה"ק וכור' עכ"ל. מכאן אמר ר' חייט הרמב"ן והוא ס"ל דהאכעיה בגמ' היא בנווגע לקרה שגודול הבית הולך לבית הקברות עם המת לצורך הקבורה ושוב חוזר למשפחתו. שאלת הגמ' היא אם בני המשפחה שלא הולכו לבית הקברות נגררים אחר מנינו או דילמא הוא נגרר אחר מנינס. ומסקנת הגמ' היא גודול

שנשאר במקומו נטפל אליה. אמן כאשר גודול הבית חוזר למשפחתו, אין לו בית אבל לעצמו, וממילא נטפל הגדול לשאר משפחתו.

וכתיב הש"ך לפרש כך בדברי המחבר ליישב דבריו שהעתיק המחבר דבריו הר"מ שאלו שנשארין כאן מתחילה מיד, ומשמע בכל גונני, וגם הביא דבריו היירושלמי דואלני בתר גודול הבית לחומרא. וכדי ליישב ב' דבריהם האלו כתב הש"ך בדעת המחבר שכונתו לפסוק כמו המרדכי שرك בקרה שגודול הבית דר בעיר הקבורה ונשאר שם הולכים אחרים.

אמנם, לכואורה קשה לפרש בן בדברי המחבר שלא הביא דברי המרדכי. כדי ליישב קושית הש"ך מסתבר לומר שאע"פ שהמחבר מביא לשון הר"מ, אין כוונתו לפסוק במותו למגורי אלא רק לומר דמשכח"ל שלפעמים מתחילה למנות מיד. אמן, לגבי פרטי הדינים דמתוי מונין מיד אולוי בתר דברי היירושלמי שהולכים אחר גודול הבית לחומרא, ובירושלמי אין חילוק אם גודול הבית חוזר למשפחתו או לא.

אולם, נראה שמנาง העולם הוא בדברי הש"ך בשם המרדכי שהרי בדרך כלל חלק משפחה הנשאר מתחילה האבלות מיד ואני מתבין אףלו אם גודול הבית גוסע לא". (וברוב מקרים גודול הבית חוזר למשפחתו בחו"ל).

אמנם, אולי אפשר ליישב מנהג העולם עפ"י דברי הלבוש (ס"י שעיה סע' ב, מובא בספר דברי סופרים שם) שכח בטעם הרין הדירושלמי דמתהינן לגודול הבית הוא משומן כבודו, ואפשר שגודול הבית מוחל. וככען זה מצינו לגבי הדין (מו"ק כ':) שככל המhabל עליו מתאבל עמו, שלא נהוגין כן בזה"ז שדין זה הוא משומן כבודו של הקרוב ובזה"ז אמורים שהקרוב מוחל על כבודו. (שו"ע ס"י שער סע' ו ש"ק ס"ק ז). ולקמן בסמוך נביא עוד מהלך ליישב מנהג העולם בזה.

ב. סוף זמן האבלות לחילק המשפחה שנסעה לא"

שיטת הש"ך בשם הרמב"ן

ԱՎԱՐԿԱ, ԽԱԼԱ ԽԵՂԻ ԾՈՒԿ ԱՅՍ ՄԱԼ ԳՋԻՆ ԼՀՆ ԸՄ. Լ ԸՄ ԱՎԱՐ
ԱՄԵԱՄ ԾՈՒԿ ԱՄԻ' Ճ. Ը ԼՀՆ ԷԺԱՇ ԸՎԱՐԴԱՇ' (ԽԱՆ Մ ՄԱՆ Խ ԷՋԻՆ ԱԼԵՇ
Խ ՄԽԵՎԱՇ ԷԼԴԱՇ' ՀԵՇ ԹԱՇ ԱՄ. Լ ԷԺԱՇ ԸՎԱՇ. Լ ՄԵՎԱՇ ԱՅՍ ԷՎԼ ԽՄ
ԱՎԱՆ. ԼԵՆ ԱՎԱՆ ԱՋԻՆ ԱՎԱՐԿԱ, ԾՈՒԿԾՈ ԽՄ ԷԼԿ ԱՅՍ ԳՎԱՐԱՆ ԽԵՎԱ
ՄԵՇ ԱՄԱԿԾՈ ԽԵՎԱՇ ՏԼ ԽԵՎԻ ԾՈՒԿ ԱՅՍ ՄՎԼ ԳՋԻՆ' ԼԻՆ ԸԼԵ.
ՀԵՇ ԼԵՆ ԱՎԱՇ. Լ Շ. Ը ՀԱՄ ԸՐ. Խ ԷՄՍ ԱՎԼԿԾ ԹՎԵԽԵՆ ԳԲԵԿ ԹԵՇ

፳፻፲፭ ዘመን በፌዴራል ስጋፍ

ՀԱ ՀՅՈՒ ՏԵՐԱՊ ԾԱԽԱԼ ՄԱԿ ԿԵՆ ԳԵԱՄ ՋԵՅ ԵՎԵԼ ԵՎԵԼ ԽԱԼ ՋԵՅ ։
ԼԵ, ԱԼԵ, Լ ԾԱԽԱ ԼԵՎԱՐ ։ ԼԵԱ ՄԵԼԿ ԿԵՆ ԼԵՎԵԱՆ ԱԱ ԾԱԽ ԾԱԽ ԿԵՆ ԱԱ
ԿԵՆ ԵՎԵԼ ԽԱԼ ՋԵՅ Խ ԱԱ ԱԱ ՀԵԱՄ ՎԻԼ ։ ԽԵՎԱ Խ ԱՎԵԼ ՎԱՎԵ ՎԱՎԵ ։

ՀԱՅՈՒՄ ԱՅ ԻՆԿ ԱՅՆ ԼԱԶՄԵՍԻ ԹԵՐԱՆՆ ՇՋԱԼՄ՝
ԱՎԵ ՇԵՐԵԳ ԳԵՆ ՋՋՈ ՋԱԼ ՇԽԱՋ ՈՏԱՎ՝ ԼՎԽԱՋ ԵՐ, ԱՎԵ ՇԵՐԵԳ ԽԱ
ՀԵՎՈ ԱՎԱԾ,՝ ԽԵՋԱՄ ՄԵՐ, ԽԵՎ ՄԱՅԼ ԱԼԵՐԱ ՎԱԼԵՐԱՌ՝ ԹԱՐ ՄԱՐՎ ՎԱԼԵ
ԹՎԽԱՋԱ ԹԳ ՄԳՆ ԻՆԿ ԱՅՆ ԳԵՄ ԱՋԵԼԱՄ ԱԿ ՄԱՅԼ ՕՐԵՆ ՎԱԼԵՐԱՌ՝ ԽԵՋ՝
ՄԵՐ, (ԸՆ) ԼՐԱ ՃԱԼՈ ՎԽԱՋԱ ԸՆ ԹԳ ՇՋՈ ՋԱԼ ԻՎԵ ՎԱԼԵՐԱՌ ԵՎԱ ՎԱԼ, Թ ՃԱՋ
ՎՈԼԵՆ ԼԻ ԱՅ ԱՋԵՐԱՄ ՄԱՆԱՌ՝ ԿԳՈ ԼԱՂԱՄ ՎՈԼԵՆ ԱՋԵՐԱ ԸՆԵՐ ՎԱԼ, Թ ԹԱՐ
ԳՎԱԼՄ՝ ԸՆԵ ՄԱՅԼԵ ԳՎՈԼ ԸՆԵ, Թ ԱՎԿ ԸՆԵՐ, ԱՎ ԱՅ ԱՋԵՐԱՄ

ՀԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ ԱՇԽԱ ԽԳԻ ԹԱԳԸ ԿՇԵԼԼ ՄԱՍՆՎԻ ՀՅԵՒ ԽՄ ՄՈՏԱՄ ԱՋ ԽՄ ՇԽԱՆ
ԹԽ ԵՐ ԱՎԹՈՎԱՆ ԹԱԳԸ ԿՇԵԼԼ ՄԱՍՆ ԱՋ ԵՐԵՎԱՆ ԵՄ ՄԱՄԳԱՆ ԹԵԹՈԽԱՆ
ԵՂԱ ԽՄ ՄՈՒՐԱՆ ԵԼԵՆ ԱԼԽԱ՞ ԱՋ ԹՈ ՅԵԼ ՀԵԿ ԹԿ ԱՎԵՏԱԿ ԱՋ ԵՎԱ ԱՋ
ԼԱՎ ԼԵԼ ԱԹ Լ ԵԹՈ ԱՎԵՏԱԿ Լ ԵՐԵՆ ԵԼԵՆ ԱԼԽԱ՞ ԱՐԵԿ ԸՆԵՐԱ ՄՈՒՐԱՆ ԼՀՕ
ՄԵՐԼԱՄ ԽՄ ԼԵԼԱԿ ՌԵՎ ՀԱՏ ՀԻՄ ԵՐԵԿ ՄԵՐԵՎ ՄՈՒՐԱՆ ՄԵՐԵՎ
ԱԼՔՈՎ ԵՐԵՎԱՆ ՀՊՈՒ ԹԿ ԱՎԵՏԱԿ ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՄԱԿ ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՄԱԿ

ՀԱՅԻ ԳՈՅՆ ԱՎ ԱՐԵՎԱ ԿԱՌԱՋԱԼ ԽԱՎ

ԽՈ ՀԼԻԿ ՄԵԱՄ ՄՎԼ ՀԵԱՄ ԱՋԵԱՄ ՇԽԱՋԱ ԹԵԱՄ ՀՃԱԼ ԱՋԱՄ
(ՀԵ, ԵՎԱԼ ՄԱԽ, Թ) ԱՋԱ ԹԽՈ ՄՋԵԱԾ ԵԽ ԱԼ Ի, ԱԼ ԵԽ ԽՆԼ ԾԵ, ԱԹԵԱՎԱՐ ԽԵՎԼ
ԼԵԳՎԱՆ ՎԱԼ ՄԵԼԱԿ ԱՋԱ ԿԽ ՇԽԱՆ ԸԸՆ ԵԳՎԻԿ ԱՋԵԱԾ ԱԼԵԱ ՀՃԱՋԱՌ ՏՋԵՒ ՄԵԱ,
ԱԵԱՄ ԸԸՆ ՄԵԼԱԾ ԹԽՆ ԲԵՎԱՐ ԵԽ ԽՆԼ ԾԵ, ԱՎԵԳՎԱՆ ԸՆԼ ԻԼԻԿ ԱԵԱՄ ԸԸՆ ԽՆԼ
ԱՎԱ ԽՈ ԽԵՎԼԵԾ ՎԱԼ ՄԵԼԱԿ ԱՋԱ ԲԽ ԽՆ ԱԵԱՄ ՀՃԱԼ ԱՋԱ ԲՎԱՄԵԱԾ ՇԽՎԼ ԻԼԻԿ
ԻԼԻԿ ԱԵԱՄ ԿԽ ՇԽԱՆ ԸԸՆ ՎԱԼ ՄԵԼԱԿ ՀԵԱՄ ԱՋԱԼ ԱՎԵԱԾ ԼԵԼԼԱՎ. ԱԹԱԿԱ
Ա. ՀԵԱԿ ԱԴԱ, ԱՆ ՇԵՐԵՔ ՀԵՎԸՆ ԹԵԱ ԱՋԵԱԾ ԳՎԸ ԱՎԵԱԾ ԼԵԼԼԱՎ. ԱԹԱԿԱ

ԱՅ ԵՎԱՌ ԱՎԱՐ ԵԼԼ ԽՈ ՃՈ ԵՐ ԿԱԹԱԳԱՆԻ
ԿԱԹԱԳԱՆ ԹՎԱ ԱՅ ԵՎԱՌ ՄԽՀ ՔԱԼ ԼԵԽ ԸՆԼ ԹԵՐԱ ՎՃՈ ՃՈ ԵՐ ՀՈ ԵԼԼ ՎԵԱ
ՎԵԼ ԵՎ ԼԽԱՐԱՆ ԵՎ, ԹՎԵԱ ՀԱՅԵԼ ԵՎԱՐ ԵՎ, ԽԱԼ ԹԽ ԽՈ ՃՈ ԵԼԼ ՎԵԱ

אמנם, הרא"ש סובר שכיוון שהחhilabel במנין שבעה לא יכול לשנות למנין אחר. לפי זה בסוגיא דהילך גדול הבית לבית הקברות פירש באופן אחר מהרמב"ן שלא שיק לשינוי מנין, ובסוגיא דבא ממקום קרוב כתוב שהקרוב לא ידע מהmittah קודם בואו ולכן לא התחיל מניינו. (עיין בספר עם מזרחי למו"ר הגרא"מ ווילג שליט"א עמי' קמה).

לפי דברי התוס' הרא"ש הנ"ל יוצאה שכיוון שנפסק בשו"ע (ס"י שעה טע' ט) שהדין שבא ממקום קרוב הוא רק כשהקרוב לא נודע מוקודם, מAMILא נקטין שלא משנים את המניין באמצע, ונמצא עוד ראייה לדברינו לעיל: שהשו"ע נוקט כהרא"ש שגדל הבית או שאר קרוב שהילך לקבורה וחוזר אינו נגרר אחר משפחתו, ודלא כהרמב"ן.

ונוסף על כך, ממשמעות השו"ע היא שלא לדברי הרמב"ן. חדרא, שהרי השו"ע (ס"י שע"ה טע' ב') הביא דברי הירושלמי שהולכים אחר גודל הבית לחומרא. ובפשטות הדברים אלו הם נגיד דברי הרמב"ן שכותב גודל הבית שהילך לקבורה וחוזר נגרר אחר המשפחה שנשאהה במקומה. (וכן הבאנו לעיל שקשה לפרש דברי המתבר בהביאו את היירושלמי בדברי המרכדי דמייר רק כshedol הבית נשאר במקום הקבורה שהרי זה לא נמצא בדבריו). ועוד, עפ"י רוב, דרך השו"ע הוא לפסק בדברי הר"מ, והרא"ש. והרא"ש. והר"מ והרא"ש המשימו הדין של הלך גדול הבית לבית הקברות (עיין במאירי שם). והרא"ש פירש את הסוגיא בדרך אחרת מהרמב"ן. ונמצא שלפי הר"מ, ר"י"פ, ורא"ש אין מקור בש"ס להידושו של הרמב"ן שגוזל הבית או אחד מהקרוביים שהילך לקבורה וחוזר יהיה נגרר אחר בני משפחתו.AMILא יוצא שאלה שהלכו לקבורה והתחלו את השבעה מאוחר מהשא"ר ג"כ יגמר מאוחר מאשר הקרוביים.

ג. דין גודל הבית בנוגע לבא ממקום קרוב

הדין מבואר בגם' (כא): ובשו"ע (ס"י שעה ס"ח) שהבא ממקום קרוב מונהumlah אם גודל הבית נמצא בביתו. והביא הטורו (ס"י שעה) מה' הרמב"ן והרא"ש בעניין זה. הרמב"ן (תורת האדם כסב) נקט שדין זה שיק אפילו אם הקרוב שבא ממקום קרוב כבר ידע מהmittah במקומות שהוא שם. אולם, הרא"ש (ס"י לח) חולק וכותב שקרוב שבא ממקום קרוב באמצע האבלות נגרר אחר משפחתו רק כשהלא ידע מהmittah במקומותו, ועכשו בכוון לבית נודע לו. ועיין בתוס' הרא"ש (כב. ד"ה אביעה להו), דיויצה מדבריו שהמח' בין הרמב"ן והרא"ש שהבאנו לעיל לגבי הלך גדול הבית בבית הקברות, היא לשיטתו עם המת' הרמב"ן והרא"ש בבא ממקום קרוב. דהיינו, שלפי הרמב"ן אם מתחילה אבל שבעה, יכול הוא לשנות מניינו באמצע. לפי זה אם הלך גדול הבית בבית הקברות והתחילה מניינו משעת סתיימת הגולל כשחוור גודלה"ב לבתו, משנה מניינו כיון שנגרר אחר אנשי ביתו. בעקבות זה כותב הרמב"ן שבסוגיא שבא ממקום קרוב שפיר נגרר אחר אנשי ביתו אפילו ידע מהmittah קודם וכבר התחל מניינו.

